

Justiční grémium se shodlo na potřebě dlouhodobého strategického řešení rozpočtu justice

Dne 31.10.2024 se na Nejvyšším státním zastupitelství sešli v rámci Justičního grémia vrcholní představitelé a představitelky soudů a státního zastupitelství, jakož i profesních sdružení soudců a státních zástupců, aby projednali aktuální zásadní témata související s fungováním justice v České republice, jako jsou finanční a materiální zabezpečení chodu soudů a státního zastupitelství a také problematiku elektronizace justice.

Justiční grémium se zabývalo otázkami souvisejícími s rozpočtovým krytím všech výdajů soudů a státního zastupitelství souvisejících s plněním jejich povinností. Z hlediska dlouhodobého zajištění fungování justice na stávající vysoké úrovni považujeme za nezbytné natavit takový způsob sestavování rozpočtů resortu spravedlnosti v příštích letech, který bude odrážet reálné potřeby soudů a státního zastupitelství jak v oblasti odměňování, tak v oblasti dalších výdajů. K tomuto účelu navrhuje, aby vláda v příštích letech předem projednala příslušné kapitoly státního rozpočtu se zástupci Justičního grémia.

V souvislosti s projednáním záležitostí souvisejících s platovým ohodnocením odborného justičního personálu, bez něhož si nelze fungování justice představit, vyzývá Justiční grémium vládu k dodržení dohody o dorovnání objemu finančních prostředků určených na platy administrativy soudů a státního zastupitelství na celorepublikový průměr ve státní sféře v r. 2025.

V rámci projednání problematiky elektronizace justice se Justiční grémium shodlo, že pro zajištění skutečně funkčních informačních systémů je nezbytné zajištění vysoce kvalifikovaného projektového řízení přípravy těchto systémů a stabilní personální kapacity, která bude justiční informační systémy připravovat a spravovat, přičemž jako nejvhodnější se jeví zajištění těchto potřeb cestou specializované servisní organizace.

Dalším bodem, kterým se Justiční grémium na svém jednání zabývalo byl také současný legislativní návrh vlády na změny v platovém ohodnocení ústavních činitelů. K tomuto bodu přijalo grémium toto stanovisko:

„Justiční grémium podobně jako Kolegium předsedů krajských soudů lituje, že vláda opět zamýšlí neorganicky zasáhnout do platů ústavních činitelů. Platové poměry ústavních činitelů mají být podobně jako jiná pravidla fungování ústavních orgánů stabilní a dlouhodobě předvídatelná. Pravidla pro platy všech ústavních činitelů byla před mnoha lety z dobrých důvodů nastavena jako automat odvozený od trojnásobku průměrné mzdy ve státě. Taková úprava, pokud by do ní nebylo neustále ad hoc zasahováno, by poskytovala to, co od ní soudci i jiní ústavní činitelé dlouhodobě žádají – právní jistotu, platovou úroveň odpovídající významu a odpovědnosti daných ústavních funkcí i to, že ústavní činitelé mají mít svůj platový osud spojen s vývojem ekonomiky státu, jemuž slouží.

Ve vztahu k soudcům navíc návrh vlády vyvolává s ohledem na dlouhodobou judikaturu Ústavního soudu i judikaturu Soudního dvora EU velmi vážné pochyby o jeho ústavnosti.

Právní úprava platů ústavních činitelů jistě může být předmětem zákonné změny. Jí však má předcházet důkladná ústavní a politická debata. Jejím výsledkem má být změna promyšlená a opřená o dostatečně vyjasněné důvody. Takovou debatu však příslušní ústavní aktéři nevedou.

Vyzýváme proto vládu, aby právní úpravu platů ústavních činitelů nyní měnila jen způsobem, kterým bude naplněn závazný právní názor Ústavního soudu vyslovený v nálezech z května letošního roku, a

v ostatním do platového automatu pro všechny ústavní činitele, odvozeného od trojnásobku průměrné mzdy ve státě, nezasahovala.“

Za Justiční grémium:

Tomáš Foldyna, prezident Unie státních zástupců ČR